

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrt v Din 2., do 100 vrt v Din 2.50, od 100 do 300 vrt v Din 3., večji inserati petit vrt v Din 4.. Popust po dogovoru, inseratni tavek posebej. — >Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/1. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Sestanek Hendersona z Barthoujem

Ker ni prišlo do sporazuma o razorožitveni konvenciji med glavnimi državami, Henderson sploh ne namerava sklicati glavnega odbora razorožitvene konference

Pariz, 11. maja. Predsednik razorožitvene konference Henderson, ki se mudi v Parizu, skuša v razgovorih s francoskimi državnikami in Poltisom, podpredsednikom razorožitvene konference, proučiti položaj in ugotoviti, ali bi imelo splošni smisel, da se sklicuje glavni razorožitveni odbor k zasedanju za 29. maj, kar se je odločil v načelu, kakor znano, ni v vprašanju razorožitve oziroma omejitve oboroževanja došlo do nobenega soglasja med glavnimi državami. Razen tega se zdi, da je Anglija opustile svoj prejšnji način in se čim bolj nabiča k zaključitvi konvencije, s katero bi se omejilo samo oboroževanje v zraku.

Listi poročajo, da pri včerajšnjih razgovorih Barthouja s Hendersonom niso bili ugotovljeni nobeni novi činitelji glede na razorožitveno vprašanje. Henderson je obvestil Barthouja o nesoglasjih v angleški vladi glede na razorožitveno vprašanje, dokim mu je Barthouh sporočil, da vztraja Francija na svoji noti od 17. aprila in da v nobenem primeru ne bo priznala zakonitosti nemškega oboroževanja. Henderson se je danes ponovno sestal z Barthoujem, nato pa se bo vrnil v London, kjer bo poročal angleški vladi o svojih pariških razgovorih. Po poteku teh razgovorov sklepojajo listi, da namerava Henderson opustiti svoj prvotni načrt, po katerem naj bi se sklical glavni razorožitveni odbor za 29. t. m., ker ni

nobenega upanja, da bi se mogel doseči kaščenski sporazum glede zaključitve razorožitvene konvencije. Končno sodbo bo mogoče podati šele po današnjem sestanku občnih državnikov.

»Matin« pravi: Henderson namerava predložiti francoski vladi nekak kompromis glede omejitve zračnega oboroževanja. Na tem polju bi se namara utegnil doseči sporazum, toda pred današnjim sestankom se ne da še ničesar reči. Taka rešitev bi bila najmanj, kar bi hotel Henderson doseči, preden se drevi vrne v London, ker na noben način ne bi hotel priti praznem rok nazaj.

Ce so naše informacije točne, pravi Saint-Brice v »Journalu«, je bilo Hendersonu do tega, da pridobi čas z odgovitvijo seje glavnega odbora. Barthou je upravičeno nastopil proti temu, češ, da pomeni vsa izgubljen dan izgubo časa za države, ki imajo dobro voljo, in korist za Nemčijo.

Hendersonova dolžnost, pravi Pertinax v »Echu de Paris«, je poskrbeti in sporočiti, kdaj bo razorožitvena konferenca začela zasedati. Francoska vlada želi, da se to zgodí čim prej in da vsi pokazejo svoje karte. Ženevska konferenca je že predolgovo služila za moralno potuho nemškemu oboroževanju. Berlinska vlada bi hotela to igro nadaljevati. V našem interesu je da se položaj razčisti in da

čija odkrito pokaže svoj obraz države, ki krši pogodbe.

»Excelsior« pravi: Tradicionalno stališče Francije nasproti razorožitvenemu vprašanju je znano vsemu svetu. Ne more biti nikakega dvoma, da bo francoska vlada odločno nastopila proti legalizaciji nedovoljene oboroževanja Nemčije, ki je svet postavila pred dovršeno dejstvo in s tem prevrnila vse politične, pravne in tehnične osnove splošne konvencije, zasnovane v okvirju Društva narodov.

Hitlerjev odpodlanec v Londonu

London, 11. maja. AA. Poseben odpodlanec kancelarja Hitlerja, v Ruebentrop, ki ima nalogo doznamati stališče londonske vlade o razorožitvenem vprašanju, je sночи prijetelj z letalom v London, danes pa bo imel v zunanjem uradu razgovor z zunanjim ministrom Johnom Simonom. V gavnam bosta govorila o ženevskem sestanku 29. t. m.

V britanskih političnih krogih pripisujejo temu razgovoru velik pomen zlasti sorodno brezupnega položaja v katerega je zalašča razorožitvena konferenca. Ruebentrop bo konferiral tudi s pravosodnim ministrom Edenom.

Pomen sofijskega sestanka

Velik uspeh zunanjega ministra Jevtića — Bolgarska vlada za sodelovanje balkanskih držav

Ate, 11. maja. Grški listi pišejo brez razloga zelo simpatično o obisku jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtića v Sofiji in o prisršnem sprejemu, ki ga je doživel za svojega bivanja v bolgarski prestolnici. V svojih komentarjih poudarjajo, da se odnosa med Jugoslavijo in Bolgarijo zelo naglo zboljujejo. Razen tega ugotavljajo, da so se po razgovorih med odgovornimi činitelji Jugoslavije in Bolgarije znatno razčistil položaj na Balkanu, zlasti glede na vprašanja, ki se tičejo balkanskega pakta. Čeprav morda še niso končno razjasnjena vsa vprašanja z Bolgarijo, je bil vendar napravljen znaten korak naprej za ojačanje miru na Balknu.

V zvezi s tem pišejo listi tudi o posetu generala Kondilisa v Ankari, kjer je razpravljal v prvi vrsti o vprašanjih, ki se tičejo pogodbe, sklenjene med Turčijo in Grčijo, in kjer je došlo tudi do točnejše ugotovitve odnosov med vsemi balkanskimi državami. Enako koristni razgovori, poudarjajo grški listi, se bodo vršili tudi ob priliki obiska turškega zunanjega ministra Tevfika Ruždi beja v Bukarešti in Zenevi.

List »Proja«, ki piše o obisku jugoslovenskega zunanjega ministra v Sofiji, pravi med drugim, da se naravno niso mogle pričakovati končne odločitve, vendar pa je treba na drugi strani ugotoviti, da je mnogo pripomogel k nadaljnjam uspehom v pričakovanjih za splošen sporazum med balkanskimi narodi.

List »Estia« piše, da jugoslovenski zunanjji minister morda ni prinesel iz Sofije že gotovih podpisanih sporazumov, vendar

Popoln moratorij za nemške dolbove?

Pariz, 11. maja. AA. Po poročilu pariškega »Matin« iz Berlinja je pričakovati, da bo nemška vlada v kratkem izdala deklaracijo o prekinitti transferne konferenca, ker je Nemčija po »Matinov« trditvi sklenila proglašiti 30. junija popoln moratorij vseh svojih plačil v inozemstvu. Po sodbi dobro poučenih nemških krogov, pravi »Matin«, bo ta moratorij obsegal tudi Youngovo in Dawesovo posojilo.

Tragična smrt belgijskega književnika

Pariz, 11. maja. AA. Iz Bruslja poročajo, da je na tamkajšnji severni postaji ponesrečil znani belgijski književnik in predsednik Društva belgijskih pisateljev Hubert Craince. Ko je vlet vagona, pri tem pa se je z novo zapletel v vrata in padel med dvema vagonoma na tir. Kolesa so nesrečno presekala na dvoje.

Včerašnje nogometne tekme

Celovec: Ilirija - Austria 3 : 4.
Beograd, 11. maja. Nogometna tekma med rumenskim klubom Roma in beograjsko »Jugoslavijo« se je končala 2 : 1 za Romo.

Direktor mednarodnega urada za delo v Beogradu

Beograd, 11. maja. AA. Včeraj je prišpel v Beograd z letalom generalni direktor mednarodnega urada za delo Harold Butler, da službeno poseti našo vlado. Bil je slovesno sprejet in so bili zanj rezervirani apartmani v hotelu »Srpski kralje«.

Opoldne mu je zunanjji minister Jevtić pripredil obed, ki so ga udeležili tudi ministri za kmetijstvo dr. Kojič, za notranje zadeve Žika Lazić ter za socialno politiko in narodno zdravje dr. Fran Novak večje število višjih uradnikov posameznih ministrstev in zastopniki centralnih delodajalskih in delavskih organizacij. Popoldne je bil Butler na Avali, zvečer pa se je sestal z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje dr. Novakom. Njenemu razgovoru so prisostvovali tudi zastopniki delodajalcev in delavcev. Zvečer je bil Butler gost tajnika Delavske zbornice dr. Topalovića.

Danes poseti Butler delavske ustanove in tovarne, da spožna delovne pogoje v naših industrijskih podjetjih. Popoldne bo imel konferenco z zastopniki delodajalcev, nato pa z zastopniki delavcev. Zvečer odpotevuje v Zagreb, kjer ostane v soboto. V nedeljo pa bo v Ljubljani. V pondeljek zljudi se vrne v Zenevo.

Uredba o prekinitti zastarelih kmetskih menic

Beograd, 11. maja. AA. Ministrski svet je na podlagi čl. 63. finančnega zakona za l. 1934-35 na predlog pravosodnega ministra in ministra za trgovino in industrijo predpisal uredbo o prekinitti zastarelosti kmetskih menic.

Objava uredbe o banovinski trošarini na vino

Beograd, 11. maja. AA. »Službene novine« so včeraj objavile uredbo o banovinski trošarini na vino in žganje.

Trošarina na cementne izdelke

Beograd, 11. maja. AA. Finančni minister je na podlagi čl. 68. zakona o državni trošarini odredil, naj se od predmetov, izdelanih iz cementa (salonta in raznih drugih predmetov), pobira državna trošarina naj pobirajo pri uvozu teh predmetov iz inozemstva. Pri predmetih, ki se izdelujejo v domačih tvornicah, pa naj trošarino poberejo pri izročitvi v prvo. Te tvornice bodo morale voditi posebne sezname in knjige, ki bodo kontrolnim organom vedno na vpogled.

Propagandni izlet Jadranse straže

Beograd, 11. maja. AA. Prometni minister je na prošnjo »Jadranse straže« dovolil ulužbencem prometnih utanov, da lahko potujejo v inozemstvo in da se lahko udeležijo propagandnega izleta »Jadranse straže« s parnikom »Kraljica Marija«, ki bo 8. junija krenil v Grčijo in Turčijo in se vrnil 24. junija.

Iz finančne službe

Beograd, 11. maja. AA. V finančni službi so napredovali v višjo položajno skupino višji svetnik Emil Kandare, arhivarji Karlo Podboj, Valentin Kobav in Janko Bojataj. — Pri državnem pravobranilstvu je bil imenovan za tajnika Milan Koželi.

Protituberkulozni kongres

Nad 40 delegatov iz vseh krajev države se je zbral v Ljubljani

Ljubljana, 11. maja.

Po mestu so dali zavirale zastave v pozdrav borcem proti jetiki, ki pomori tudi v naši banovini največ naidevnih življenj. V vseh strani države so se človekjavni strokovnjaki zbrali k I. jugoslovenskemu protituberkuloznemu kongresu, ki se je včeraj pričel v Brezovcu na Hrvatskem, danes pa se nadaljuje v Ljubljani. Nad 40 udeležencev se je pripeljalo z 9.45 z brzolikom iz Zagreba, ko so jih na glavnem kolodvoru pozdravili zastopniki oblasti in zdravstvenih ter humanitarnih organizacij s predsednikom naše Protituberkulozne lige g. dr. Jozetom Bohinjem na čelu, mestno občino in župana je zastopal občinski svetovalec g. dr. Tičar, ki se mu je pridružilo več drugih občinskih svetovalcev in Šefov ter uslužbenec magistratnih uradov, banovinski odbor Rdečega križa je zastopal g. dr. Frilan, društvo zdravnikov g. dr. Meršolj itd.

V imenu Protituberkulozne lige je podprt goste z lepim govorom g. prof. Levičnik, za njim pa v imenu Ljubljanske gorovore g. dr. Tičar, nato pa v imenu društva zdravnikov se predsednik g. dr. Meršolj. Za sprejem in govor se je zavajal predsednik osrednjega odbora Protituberkulozne lige g. san. general dr. Jordan Stajic, ki zastopa tudi glavni odbor Rdečega križa nato so pa udeleženci odšli v hotele.

Kongres je bil v Ljubljani svečano otvoren v dvoranah OZUD, ki je bila do zadnjega kotička polna najodličnejših človekjavov. Otvoritev kongresa te prevzme organizacije počastil baron g. dr. Drago Marušič, ministra prosvete zastopal in predsednik g. Ivan Tavčar z večino zdravnikov in uradnika. Delavsko zborstvo tajnik g. Uratnik, Lekarsko zborstvo predsednik g. mr. Richard Sušnik, ZTOI tajnik g. dr. Pless, Pokojninski zavod predsednik g. dr. Baltič, banovinski oddelki za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Majer, mestni socialni urad in fizikat mestni fizik g. dr. Rus z več kolegi in višjimi uradniki g. dr. Miodrag Vračević iz Beograda zastopal Jugoslovensko društvo za čuvanje narodnega zdravja, razen tega se je pa udeležilo otoritve veliko število naših zdravnikov ter zastopnikov in zastopnikov načelnikov in organizacij.

Kongres je točno ob 11. otvoril predsednik Protituberkulozne lige g. dr. Jordan Stajic s kratkim pozdravom bana in vseh udeležencev, nato pa ga g. dr. Matko prečital brzjavni pozdrav predsednik poljskega protituberkuloznega udruženja dr. Adamskega, nato pa prisršna pisma Marsykovke protituberkulozne lige iz Prage in pa glavne direkcije bolgarskega ministrstva zdravja iz Sofije, ki izraža obzavljavo, da se ne more udeležiti kongresa, pač pa obišče Jugoslavijo skupina bolgarskih zdravnikov. Vsa pozdravna pisma so bila sprejeta z aplavzom.

Ban dr. Drago Marušič je pozdravil kongres kot izraz velikega v plemennega in zavestnega, ki je naj postane mejnič v borbi proti tuberkulozi. Ko je govornik zagotovil stremljeno kongresu pomoci javni organov, je izrazil upanje, da se kратkem času zbere vse država v taboru protituberkulozne lige, končno je pa poželel kongresu največje uspehe v korist vsega naroda.

Po aplavzu je imel naslednji govor predsednika naše Protituberkulozne lige g. dr. Jože Bohinjec.

Danes nadaljujemo i. jugoslovenski protituberkulozni kongres, ki je bil včeraj formalno otvoren v delavskem sanatoriju »Brestovac« pri Zagrebu. Tako je prva misel našega prvega protituberkuloznega kongresa veljala počastiti dela in spomin na onih, ki so pred več kot 25 leti prizeli s pozitivnim delom na polju pobiranja tuberkuloze in ustvarili prvi sanatorij na jugu bivše monarhije in prvi sanatorij na Balkanu sploh. Ob 25letnici sanatorija »Brestovac« išče v dobrih delavcih vse države na polju protituberkulozne borbe in vseh ostalih osamljenih v pozabljenju, temveč, da bodo naša povsod največje in najresnejše razumevanje. V tej skupnosti stremljeno in hoteno je borbati proti tuberkulozi zajamčen uspeh, posebno, ako bo za tem uspehom hrepeleno vse, kar je v narodu dobril in plemenitih duš in srca.

Z vero v ta veliki uspeh za srečo in mirno življenje našega ljudstva nadaljujmo kongres!

Gover je napravil na vse prisotne največi vtis, nato je pa takoj pričel predsednik g. dr. Stajic čitat svoj obisk v temeljiti referat ozakonskih merah v borbi proti tuberkulozi, ki pomenuje temelj našega uspešnega boja proti tej zavratni morilki. O isti temi je govoril tudi g. St. Ivančić, nato se je pa razvila diskusija, ki ob zaključku lista še trajala. Po diskusiji je bila sprejeta resolucija.

Borznna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Mladinski koncert Glasbene šole iz Kranja

Omalovaževanju, batinam je izpostavljen samo tisti, ki kaj dela

Ljubljana, 11. maja.

Dovoljujem si kljub temu, da sem sam močno pri njem zainteresiran, napisati nekoliko misli o mlaďinskem koncertu Glasbene šole, ki je bil v sredo zvečer v Unionu za odrašce, popoldne ob štirih pa za ljubljansko šolsko mladino ravno tam.

Sedanj vodja Glasbene šole v Kranju — ustanovil jo je že 1. 1909 sneki šolski nadzornik g. Vilko Rus — g. Albin Fakin je prišel nekega zimskega dne k meni ter me proslil, da bi napisal nalaž za njegov malo mlađinski orkester in njegov otroški zbor kaj primerenga, v povojih da sta se ta orkester in zbor, da pa bi se on, g. Fakin, in njegova gospa, ki je odlična njegova sotrudnica in prav tehtna pianistica, na vse kriplje potrdila in naredila, kar se da, da bi itd. Na njegovo pobudo sem tedaj po daljšem oklevanju in razmišljanju sedel ter napisal v par dneih suitico, sestojec iz desetih stavkov za celotni godalni orkester, klavir in harmonij in nekaterimi otroškimi pomožnimi instrumenti, ki jih je v veselje mlađine uporabljali že oče Haydn. Hotel sem v malih, kratkih glasbenih slikah, brez kakršnegakoli izrazitega programa, opisati, kako preživi mestni mali šolaršek in dan počítne na široki, svobodni deželi. Vse mu je novo, povsod se ustvari, pri potoku, pri kovaču, molj pri vaški kapelici, obdaruje siromaka, posluša ptičke, veselo zaraja. Vse, kar sliši, vse, kar vidi se izpreminja pri njem v ritem, v muziku, njegova glasbena fantazija je mnogo bujnjejsa, originalnejša, kot je glasbeno čustvovanje odrašlega, iz vsake travne značivosti melodijo, v žuborenju potoka, v ptičjem življenju sliši cel orkester. Primitivna, prizorna je ta muzika. In če hočem jaz napisati muziko, ki jo bo izvajala deca, jo moram napisati tako, da bo pred vsem tudi razumela, torej primitivno preprosto, jasno in oblikar v prizorju v tikanju, neproblematično, okusno, kot kruh. Kajpada tudi tako laikno napisano, da jo zamorejo mlađi muzikanti, ki se dandanes v glasbenih solah zamorejo od svojih večini učiteljev naučiti mnogo ved glasbeno instrumentalne spremnosti, kakor nekdaj, tudi s pridom izvajati. Pa še na drugo sem misil. Dočim je zborovska mlađinska glasba šla strim pravcem navzgor in smo za mlađinske zbole napisali tako število krajših in daljših, pripravnih in zelo, zelo umetnih stvari, ki prav za prav že več mlađinske niso, se za gojitev mlađinske orkestralne muzike ni se nihče pobrigal. Pač, edini prof. Karel Jeraj na Glasbeni Matici v Ljubljani. Toda potreba po mlađinskih orkestrih je bila, podzavestno ali ne, pri mlađinskih glasbenih učiteljih tu. Ker niso imeli godalno vsaj malo šolanj mlađih muzikantov, ker bi delje tudi ne imeli vsač domačega glasbenega blaga, pred vsem pa potrošnja, potrošnja in potrpljenja ter časa, mnogih časa, so zašli na stranopotice, segli po hitro in lahko uinkujočih harmonikah, po orglicah in tako vsaj trenutno zastavili in zavrlji pot edino pravilnemu, zdravemu pravcu v razvoju instrumentalne glasbe, pravcu, ki sem ga praktično hotel pokazati s suto, izvajajo na koncertu Glasbene šole iz Kranja. Nisem imel pred očmi le šolski orkester kranjske Glasbene šole. V naši domovini bi bilo in bo prav gotovo kmalu mnogo takih šolskih orkestrov resnega sestava, morda še bolj pestrih v svoji mnogolikosti, izjerenjejših, treba jih je zbuditi; treba jim je le požrtvovanih učiteljev in pri domačem glasbenem dela, saj nemškega, češkega itd. je dovolj. In ti orkestri bodo, kakor so zdaj mlađinski zbori za vokalno, krepko, plodna podlaga za našo instrumentalno glasbo. Vzpredeno z uspehi resnih šolskih orkestrov bo rastla tudi produkcija, kakor to opazamo pri mlađinskem zborovskem petju. In tudi tem začeti, to je bil v prvi vrsti moj namen. Seveda kranjski šolski orkesteri niše izključno mlađinski, ker je treba orkestralna naravač v celiem obsegu — še izključujem niti enega instrumenta — še vzgojiti. Vzgojen bo pa kaj hitro, ako mu začrtaš idejni pot, smoter, ako se bodo dela lotili ravno na navedeni učitelji, kakor je navedena za to stvar mlađina v Kranju in gotovo tudi druge. Naj bodo zaradi mene tudi harmonike. Nič me ne ženirajo. Nič se jih ne bojim. Nasprotno. Morda bodo ti otroci, ko nekoliko dorastejo, začeleli širšega znanja, zahrepeli po izpolnitvi, vrgli bodo te svoje dosedanje muzikalne bergle v kot in

segli po violinu. In po okulusih mlađih uspehov v harmonijski preteklosti bodo iskali slajši uspehov v umetniški instrumentalni bodočnosti.

Pri nas do sedaj nismo imeli orkestralnega blaga za mlađino, razen nekaterih Jerajevih stvari, spremno obdelanih narodnih pesmi. Morda bo s pridom služil šolskim orkestrom moja suita, drugi pa bodo komponirali sveže delje, saj je čas za instrumentalne muzike prisel. Posamezne dele »suite« je pozneje na mojo pobudo povezala z ilustrativnimi, ljubkih deklamacijami ga. Nilda Potocnikova, ki bi učinkovala še prijetnejše, če bi dirigent male deklamatorje posadil na stole pred orkester.

To sem hotel povedati glede postanka »Suite za šolski orkester. Z izvajanjem sem bil zadovoljen. Tudi publike je bila. Ni šlo tu zame, niti ne prav zelo za g. Fakinom. Ampak zaradi otrok mi je bilo. Sicer sem predigral jazz, so prigovarjali drugi, ki koncertno delo pri nas še bolj poznavajo, iz prakse, kot jazz, da ni čas več ugoden za koncerte, zlasti ne za prizreditev z dežele — Ljubljjančane so do skrajnosti nezaupljivi —, da smo dosegli ravnokrat rekord v glasbenih predstavah, v 17 dneh 14 koncertov itd. No, isto, kot bok ob stenu. In povrh še lep dan, topel večer, majniški izleti, nespretna, pičla reklama in kaj vsem, kaj se vse. Pa pride 60, 80 plasnih otroških sreč na oder in igra in poje prazni dvorani. To se pravi mlađini ubijati veselje do nadaljnega dela, izpodmakniti ji umetniško leštivo, na katero z mukom, a vendar pod octovskim vodstvom svojih učiteljev radostno pleza. To že zaradi te nedolžne dece ni bilo prav. Krivda pa naj zadene goarkogali! Sicer pa so ti, ki so bili navzoči, izkušali prazno dvorano napolnit v z odobriteljnim ploskanjem, veseljem in toplo, ljubezni in iskrenosti. Pa so vse to ti gojenci Glasbene šole iz Kranja, orkester in zbor in vodja g. Fakin in njegova gospa prav zvrhano zasluzili. Naj nam ljubljanski maioneščanski velikomeščani Kranjci preveč ne zamerijo. Zdaj, ko vemo, kako je ta reč, se bomo ob prvi prilici oddolžili.

In zadnji dve točki, »Bajkac in Kresnica«, kantati za orkester — godalni orkester sem po trenutni potrebi dodal hitro še klavir — za male soliste, mlađinski govorni in pevski zbor.

Starinska oblika z novo vsebino, glasbeno zaokroženi deli v pestri menjavi, zdaj sam orkester, zdaj zbor z orkestrom, govorni zbor, kratki soli itd. Obe stvarci se zamoreta izvajati še čisto drugače. S skiptičnimi slikami, ali senčnimi figurami, ali pantomimično ob spremljajujočem muziki, ali kjer kратki mlađinski tonki film. Še celo nekoliko koreografije je v njih. Od tega dolje pa k širi vokalno-instrumentalni mlađinski glasbi, k mlađinskemu orkestriju, k mlađinski operi itd. In čenu ali navzeci, ali navzeci ali kaj takega, ko imajo drugi narodi takega blaga v izobliju? Nekdo je moral tudi to plat mlađinske muzike načeti, saj ne moremo in ne smemo v dobi, ko so se mlađinski pevski zbori tako široko razmaznili, ostati le pri osmem, ali večkratnih, pa naj bo še tako duhovito preirejenih narodnih ali umetnih psemčic. Treba iskati in najti zvezno med mlađinsko in takozvanem presnem muziku. Resno, seriozno, aplicirano na duhovno doživljaj odraslin, kakor da bi bila manj resna glasba, kadar se priklopi do otroške duše! Gre le za strnjeno linijo umetnosti od najprimitivnejšega začetniškega glasbenega jecljanja do najvišjega nebeskega vrha. Tudi nebotičnik je treba zdati od spodaj navzgor in mu dati tem trdnejši temelj, čim višji je, in zidat, ki gradi gradini in se takrat pri gašenju zastrupilo 10 delavcev, ki so morali v ljubljansko bolničko. To je bila za delavce dobra šola, kajti to pot so bili bolj previdni in niči se ni upal gaši brez plinske maske. Gasili so z Minimax aparati, gasilci so pa napeljali cevi z dvorišča, z vodnim curkom so razbili šipe ter prizgali močne curke vodne v notranjost sklepnic. V hipu, ko to poročamo, požar še dviga v tovarno vse dotlej, dokler podjetje ne pristane na zahteve delavstva. Shod je vodil tajnik NSZ g. Kravos, ki je delavstvo pozval na solidarnost in disciplino ter izjavil, da tako NSZ, kakor tudi JNSZ soglašata s sklepom delavstva. To je potrdil tudi zastopnik JSZ g. Lombar-

do. Delavske organizacije so sklenile, da bodo prosile g. banu za posredovanje v tem sporu, ker so vse dosedanja pogajanja ostala brezuspešna in je v sporu 220 delavcev.

Požar
v litijski predilnici

Ljubljana, 11. maja.

Okrog 11. je bila na naši cerkvi plat zvona, da gori. Kmalu se je po vsem trgu razširila vsta, da je izbruhnil ogenj v ekkladišču tako zvane Smišungec. Na kraju požara so tako pribiteli gasilci iz Litije in iz Smarnega. Za lani je gorelo v predilnici in se takrat pri gašenju zastrupilo 10 delavcev, ki so morali v ljubljansko bolničko. To je bila za delavce dobra šola, kajti to pot so bili bolj previdni in niči se ni upal gaši brez plinske maske. Gasili so z Minimax aparati, gasilci so pa napeljali cevi z dvorišča, z vodnim curkom so razbili šipe ter prizgali močne curke vodne v notranjost sklepnic. V hipu, ko to poročamo, požar še dviga v neznamljano silo.

V skladisču so nekako precejšnje zaloge matrjalov in bo škoda najbrž velika, kritpa pa bo z zavarovalnino. Vzrok požara še ni znani, nemara pa bo krvida tudi v tem, ker je bilo zaradi redukcij v oddelku za poslenih premalo delavcev.

klubski oceni je bil med seniorji Šramel s 57.25 točkami, 2. Dečman z 51. 3. Senčar, 4. Palme, med juniorji pa Bevc Edi. Tekmovalec so se podprtivali in bodili k nadaljevanju delu ter izrekli čestitke klubu zastopniku JZSS, podseveza in Mirije. Ob svokih radia se je razvila po tem prav prijetna zabava.

SAMO SE DANES

Slavni komik Stanley Lupino v večerni opereti

Vesele noči brez spanja

Smej, zabava, petje, balet in godba

ZVOČNI KINO DVOR

Predstava ob 4, 7 in 9. Cena 4.50 in 6.50.

Mezdni spor

še ni poravnana

Ljubljana, 11. maja.

Kakor smo že poročali, je nastal v tovarni Remec & Co. na Duplici pri Kamniku mezdni spor, ker hoče podjetje zmanjšati delavške plače z 50 odstotkom 45%. Delavstvo je že temu zmanjšanju upro in zapustilo prejšnji teden delo. Med vodstvom tovarne in strokovnimi organizacijami, med temi tudi Narodno strokovno zvezo, so se v prisotnosti zastopnika inspekcije dela in Delavske zbornice vrnila že pogajanja, da se mezdni spor poravnava, vendar so vsa pogajanja dosegla brezuspešna, ker podjetje odločno odlokana delavške zahteve.

V torek 8. t. m. so se vršili popoldne nova pogajanja, katerih so se udeležili zastopniki NSZ in JSZ, zastopnik podjetja inž. Remeč, zastopnik Instrukcije dela inz. Gorjan in zastopnik Delavske zbornice g. Marinček. Pri otvoritvi razprave je tajnik NSZ g. Kravos pojasnil stališčo delavstva in izjavil, da so delavci na svojem zborovanju sklenili ostati še nadalje v sporu, ker za tako mizerne plače kot jih nudi podjetje ne morejo več delati. Podjetje je s svoje strani izjavilo, da obe prekinjeni parti, zvezcer pa bo zadnje kolo. Iskalo se bo do odločitve.

Stanje po X. kolu: Furlani 7, Milan Vidmar 1, Šmid 1 in pol (1), Škocjan 6 in pol, Cibic 5 in pol (1), Preinfalk, Longer 5 in pol, Gabrovšek 4 in pol, Čmil Vidmar 4, Marek 3 (1), Tavčar 2, Kranjec 1 in pol.

tano, a ženski sta imeli na rokah modre podplutbe, kar je dokaz, da sta bili res zvezani.

Po dosedanji preiskavi je razvidno, da so bili vložilci najbrž domačini, saj so gorovili dolenjsko narečje in jasno je, da so morali dobro poznati razmere v hiši. Eden je bil precej visoke postave, suh, črnel, redkih zob, druga dva pa srednje postave, preprosto oblečena.

ŠAH

Glavni turnir LŠK

Danes se bo odločilo, kdo bo zmagoval.

Ljubljana, 11. maja.

V sredo in včeraj so se nadaljevale prekinjene partije. Longer in Ciril Vidmar sta se brez nadaljevanja sporazumi za remis. Milan Vidmar je imel čas Škocjanu na oko dobljeno končnico. Pri nadaljevanju se je pa pokazalo, da partija ni mogeča dobiti in se je na splošno presečenje končala z remijem. Partija Marek-Cibic je bila ponovno prekinjena. Marek je sicer v nadaljevanju izgubil pęša, vendar so pozicije še vedno remis. Furlani nima sreče. Bil je že skoro sigurn zmagovalec, je pa v predzadnjem kolu igral slabko. Cibic je prekinjeno partijo že po nekaj potezah dobil. Šmid je resen kandidat za prvo nagrado. Z Milanom Vidmarjem je prekinil v nekoliko boljši poziciji, zmagal bo pa jaka težko. Včeraj je gladko porazil Kranjca.

Danes popoldne se bosta odigrali še obe prekinjeni parti, zvezcer pa bo zadnje kolo. Iskalo se bo do odločitve.

Stanje po X. kolu: Furlani 7, Milan Vidmar 1, Šmid 1 in pol (1), Škocjan 6 in pol, Cibic 5 in pol (1), Preinfalk, Longer 5 in pol, Gabrovšek 4 in pol, Čmil Vidmar 4, Marek 3 (1), Tavčar 2, Kranjec 1 in pol.

Dva prebrisana sleparja

Ljubljana, 11. maja.

Nedavno sta prišla v Slovenijo neki Anton Č. iz Zlatara in Zlatko D. iz Samobora na Hrvatskem, ki sta se izdažala za zasebna uradnika in tukaj ponujala oziroma pobirala načrtola za plakete, ki sta jih prodala za približno 16.000 Din. Plakete sta prodajala po 200 do 300 Din, čeprav so vredne morda komaj 30 Din. Društvo je prejelo 1500 Din.

Ljubljanska policija je pa med tem prejela od akcijskega odbora za univerzitetno knjižnico obvestilo, da si nekdo lasti pravico in pobira v imenu odbora za to fond denar ter tudi ponuja plakete. Policia je pred tremi dnevi artirala Antona Č. in Zlatka D. ter je na podlagi dosedanja preiskave ugotovila, da sta oba prav navrhana.

Društvo, ki sta prišla z obvestilom, je odločilo, da ne bo vredno dobiti v Ljubljani.

Ljubljana, 11. maja. Bernard Jeločnik umrl.

Opozorjamo na gostovanje znamenitega ruskega ansambla, ki je zased pod imenom Sinja ptica. Znameniti njun ravnateli g. Južni pride s svojim ansamblom v Ljubljano in bo našteže točke svojega bogatega sporeda predvajal v ljubljanski operi v tork 15. t. m. Gostovanje je urav in veljajo običajne operne cene.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 11. maja katoličani: Matert, Ljera, pravoslavni 28. aprila.

DANASNE PRIREDITE.

Kino Matica: Sestra Katarina.

Kino Dvor: Veseli noči brez spanja.

ZKD: Dvorce na jugus ob 14.30 v kinu Matici.

Občui zbor Dobrotec ob 19. v beli dvorani hotela Uniona.

Javna produkcija državnega konservatorija ob 20. v Filharmonični dvorani.

Zvezca delavskih žen in deklek, predavanje zdravnicke dr. Tomiškove ob 20. v Delavskih zbornici.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Kuralt, Gospovska cesta 10. in Sušnik, Marijin trg 5.

Jzvod sita

Jennie Gerhardt

Sylvia Sidney

DNEVNE VESTI

— Obdavčenje agentov zavarovalnih družb. Zveza zavarovalnih družb kraljevine Jugoslavije se je obrnila na oddelek za davke v finančnem ministrstvu s prošnjo, naj ji pojasi, kako bodo obdavčeni agenti zavarovalnih družb glede na izprenembah in dopolnitivih zakona o neposrednih davkih. Da se prepriči napačno tolmačenje tega zakona je izdal finančno ministrstvo naslednje pojasnilo: Način, kako se bo odmerjala pridobinoma na proviziji, ki jo zavarovalna podjetja izplačujejo ali dovoljujejo fizičnim osebam izven službenega razmerja, je reguliran v § 5 zakona o izprenembah in dopolnitivih zakona o neposrednih davkih z dne 25. marca 1932. Zadnji zakon z dne 18. februarja 1934 ni prisnel v tem pogledu nobene izprenembu in v kolikor se v § 6 govori o obdavčenju agentov zavarovalnih družb, zakon naglaša, da se bo agentom odmerjal davek po dolocabah zakona, ki so že bile v veljavi.

— Izleti iz Slovenije v Hrvatsko Primorje. Direktor zveze za turizem na Sušaku g. Vriničanin je priredil v Mariboru, Celju in v Ljubljani predavanja o letošnjih Hrvatskih Primorja in otokov. Vse predavanja so bila zelo dobro obiskana in občinstvo je pokazalo veliko zanimanje za Hrvatsko Primorje. G. Vriničanin se je posvetoval s turističnimi organizacijami v Mariboru, Celju in v Ljubljani glede organizacije izletov v Hrvatsko Primorje. Prirejenih je bilo več izletov iz Maribora, Ptuja, Celje, Rogaska Slatine in Zidanega mosta. Izletniki se odpeljejo z avtobusi preko Ljubljane in Kočevja.

Turjeva ljubljanskega akademskoga pevskega zboru. Te dni prispe v Split akademski pevski zbor iz Ljubljane na svoji turneji po jadranskih mestih. V Splitu predi dva koncerta.

— Natačaj za izrednega profesorja. Rektor medicinske facultete beograjske univerze razpisuje natačaj za izrednega profesorja na katedri odontostomatologije. Prošnje je treba vložiti do 8. junija.

— Razpisane inženierske službe. Tehnični oddeleki banke uprave moravske banovine razpisuje natačaj za šest banovinskih inženjerjev. Prošnje je treba vložiti do 5. junija.

— Kongres nabavljalnih zadrug. Od 18. do 20. t. m. bo v Sarajevu kongres nabavljalnih zadrug iz vse države. Na kongres se zbere okrog 300 delegatov. Poleg drugih prireditvev se pripravlja tudi manifestacijski obhod po glavnih ulicah Sarajeva, in sicer v nedeljo 20. t. m.

— Spominu prof. A. Bezenška posvečena knjiga. Odbor za proslavo 80letnico prof. Antonia Bezenškega v Ljubljani vladno sporoča, da izide spominska knjiga meseca maja. Obsegala bo sedaj nad 240 strani in ne kakor prvotno javljeno 100 strani. Cena knjige je, dokler zaloga trajá, 30 Din. franko kot tiskovina po pošti na načelov dostavljen. Naročila in denar sprejema Odbor v Ljubljani, Zeljarska ulica 6.

Gospodarski značaj ljubljanskega velesejma. Minister trgovine in industrije je s svojim odlokom priznal mednarodnemu vzorčnemu velesejmu, ki se bo vršil od 30. maja do 10. junija, čisto gospodarski značaj. Isto tako je g. minister odločil, da se smatra XIV. ljubljanski velesejem kot službeno priznana razstava v smislu § 94. pravilnika za izvrševanje zakona o zaščiti inštrukcij srovnine. Nepateniran predmeti inštrukcij srovnine, razstavljeni na tem velesejmu, so s tem zavarovani s pravico pravnenja od dneva razstavljenja.

— Proslava materinskega dne v St. Vidu na Dolenjskem. V nedeljo popoldan se je vršila v St. Vidu na Dolenjskem lepa proslava materinskega dne. Šolska mladina je vpravljala predstavo »Peterkova piščalka«, ki je bila prav dobro obiskana in je navdušila gledalce. Predstavo je režirala in delno naučila učiteljica gdđ. Ivanka Traunova, ki ji gre vse priznanje.

Solska vodstva, pozor! Letošnji XIV. ljubljanski velesejem se vrši od 30. maja do 10. junija, pade torej v solsko leto. Uprava ljubljanskega velesejma napravila šolska vodstva, posebno podeželska, da urede svoje majske izlete tako, da si bo šolska mladina lahko ogledala tudi velesejem. Na velesejmu bo naprej letos poleg zaokrožene slike vseh domačih proizvodov podana tudi velika kartografska razstava. Z ogledom te povsem nove razstave bo šolska mladina mnogo pridobila na spoznavanju svoje domovine ter spoznala, zakaj naj bo namno ponosna. Zanimiva bo pa tudi potovanje razstava o reklami in propagandi, ter gospodinjska razstava »Žena v poklicu«. Za učence vseh šol in zavodov velja znižana vstopnina po 3 Din. Dan običaj poljuben, vendar se nedeljski in prazniški dnevi ne priporočajo.

Prireditki sezone na Bledu. Včeraj je bilo na Bledu že izredno živahno. Prišlo je mnogo gostov, nekaj tujcev, največ pa domačih. Vreme je bilo zlasti dopolnoma krasno, zaradi hude vročine so pa opoldne pričeli kopitiči obliki in okrog 13. je nastala huda nevita z naliivi, ki je trajala do 15. Kopanje v jezeru je že prav prijetno, saj se je voda ogrela že na 19 stopinj.

Na Savi in v Ljubljani je bilo včeraj več tisoč kopalcev, ki so se pridno solnčili, pogumneši pa tudi tvegali skok v vodo. Sava je še vedno precej kalna in hladna, na tudi Ljubljanica se še ni preveč ogrela.

Delo dobe. Borza dela v Ljubljani snrejme za takoj 1 krvavja, 1 godbenika (za nemško harmoniko), 2 kurjača, 1 mizarnika 1 mojstra za kosačo.

Propagandno potovanje Jadrske straže. Na prošnjo Jadrske straže je prometni minister dovolil uslužbenec prometnih ustanov odhod v inozemstvo ob pričeli propagandne potovanje Jadrske straže s parnikom »Kraljica Marija« v Grčijo in Turčijo od 8. do 24. junija.

Predavanje o Radionu. Gotovo vse govorjenje so že čule o Radionu, mnoge ga stalno rabijo, a le malo jih je, ki popolnoma poznajo vse njegove odlike. Na predavanjih, ki se vrše te dni v kinu Ideal, se nudi vsem vjenjeni govorjenjam prilika, da se na voden in zanimiv način seznanijo s tem vodljivim pravnim sredstvom. Na teh predavanjih se tolmači, kaj je Radion in z njim pravilno pere. Demonstrira-

lo se bo poskupno pranje z Radionom, za zabavo bodo skrbeli razni filmi kulturne in šaljive vsebine. Vabimo vse cenjene gospodinje, da se blagovolijo udeležiti tega zanimivega predavanja. Vstop je prost. Prostori so na željo rezervirajo pri blagajni dopolne. Začetek predavanj popoldne ob 16. zvečer in točno ob 20. uri.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo večinoma jasno vreme. Najvišja temperatura je znasla včeraj v Beogradu 29, v Zagrebu 28, v Skoplju 26, v Ljubljani in Mariboru 25, v Sarajevu in Splitu 25. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,3. temperatura je znasla 13,2.

— Se ena žrtev kamniške eksplozije. Sneti ob 18. je po večinemu trpljenju podlegla strašnim opreklinam tudi 32letna dekolka Ana Ogrinovna iz Kamnika. Eksplozija je torej zahtevala devet žrtev.

— Otrok utonil v Savl. Včeraj popoldne je padel v Zagreb v Savo 11letni David Juranič. Igral se je na bregu, pa je zašel preblizu reke, spodrsnilo mu je in padel je v vodo. Na bregu je stalo mnogo ljudi in šele ko je deček utonil so ga potegnili iz vode.

Preiskava o umoru veletrgovca Udine. Šoštanje je zaključena. Šoštanje je pokazalo veliko velenje zanimanja za Hrvatsko Primorje. G. Vriničanin se je posvetoval s turističnimi organizacijami v Mariboru, Celju in v Ljubljani glede organizacije izletov v Hrvatsko Primorje. Prirejenih je bilo več izletov iz Maribora, Ptuja, Celje, Rogaska Slatine in Zidanega mosta. Izletniki se odpeljejo z avtobusi preko Ljubljane in Kočevja.

Turjeva ljubljanskega akademskoga pevskega zboru. Te dni prispe v Split akademski pevski zbor iz Ljubljane na svoji turneji po jadranskih mestih. V Splitu predi dva koncerta.

— Natačaj za izrednega profesorja. Rektor medicinske facultete beograjske univerze razpisuje natačaj za izrednega profesorja na katedri odontostomatologije. Prošnje je treba vložiti do 8. junija.

— Razpisane inženierske službe. Tehnični oddeleki banke uprave moravske banovine razpisuje natačaj za šest banovinskih inženjerjev. Prošnje je treba vložiti do 5. junija.

Kongres nabavljalnih zadrug. Od 18. do 20. t. m. bo v Sarajevu kongres nabavljalnih zadrug iz vse države. Na kongres se zbere okrog 300 delegatov. Poleg drugih prireditvev se pripravlja tudi manifestacijski obhod po glavnih ulicah Sarajeva, in sicer v nedeljo 20. t. m.

— Spominu prof. A. Bezenška posvečena knjiga. Odbor za proslavo 80letnico prof. Antonia Bezenškega v Ljubljani vladno sporoča, da izide spominska knjiga meseca maja. Obsegala bo sedaj nad 240 strani in ne kakor prvotno javljeno 100 strani. Cena knjige je, dokler zaloga trajá, 30 Din. franko kot tiskovina po pošti na načelov dostavljen. Naročila in denar sprejema Odbor v Ljubljani, Zeljarska ulica 6.

Gospodarski značaj ljubljanskega velesejma. Minister trgovine in industrije je s svojim odlokom priznal mednarodnemu vzorčnemu velesejmu, ki se bo vršil od 30. maja do 10. junija, čisto gospodarski značaj. Isto tako je g. minister odločil, da se smatra XIV. ljubljanski velesejem kot službeno priznana razstava v smislu § 94. pravilnika za izvrševanje zakona o zaščiti inštrukcij srovnine. Nepateniran predmeti inštrukcij srovnine, razstavljeni na tem velesejmu, so s tem zavarovani s pravico pravnenja od dneva razstavljenja.

— Proslava materinskega dne v St. Vidu na Dolenjskem. V nedeljo popoldan se je vršila v St. Vidu na Dolenjskem lepa proslava materinskega dne. Šolska mladina je vpravljala predstavo »Peterkova piščalka«, ki je bila prav dobro obiskana in je navdušila gledalce. Predstavo je režirala in delno naučila učiteljica gdđ. Ivanka Traunova, ki ji gre vse priznanje.

— Kongs nabavljalnih zadrug. Od 18. do 20. t. m. bo v Sarajevu kongres nabavljalnih zadrug iz vse države. Na kongres se zbere okrog 300 delegatov. Poleg drugih prireditvev se pripravlja tudi manifestacijski obhod po glavnih ulicah Sarajeva, in sicer v nedeljo 20. t. m.

— Spominu prof. A. Bezenška posvečena knjiga. Odbor za proslavo 80letnico prof. Antonia Bezenškega v Ljubljani vladno sporoča, da izide spominska knjiga meseca maja. Obsegala bo sedaj nad 240 strani in ne kakor prvotno javljeno 100 strani. Cena knjige je, dokler zaloga trajá, 30 Din. franko kot tiskovina po pošti na načelov dostavljen. Naročila in denar sprejema Odbor v Ljubljani, Zeljarska ulica 6.

Gospodarski značaj ljubljanskega velesejma. Minister trgovine in industrije je s svojim odlokom priznal mednarodnemu vzorčnemu velesejmu, ki se bo vršil od 30. maja do 10. junija, čisto gospodarski značaj. Isto tako je g. minister odločil, da se smatra XIV. ljubljanski velesejem kot službeno priznana razstava v smislu § 94. pravilnika za izvrševanje zakona o zaščiti inštrukcij srovnine. Nepateniran predmeti inštrukcij srovnine, razstavljeni na tem velesejmu, so s tem zavarovani s pravico pravnenja od dneva razstavljenja.

— Proslava materinskega dne v St. Vidu na Dolenjskem. V nedeljo popoldan se je vršila v St. Vidu na Dolenjskem lepa proslava materinskega dne. Šolska mladina je vpravljala predstavo »Peterkova piščalka«, ki je bila prav dobro obiskana in je navdušila gledalce. Predstavo je režirala in delno naučila učiteljica gdđ. Ivanka Traunova, ki ji gre vse priznanje.

— Kongs nabavljalnih zadrug. Od 18. do 20. t. m. bo v Sarajevu kongres nabavljalnih zadrug iz vse države. Na kongres se zbere okrog 300 delegatov. Poleg drugih prireditvev se pripravlja tudi manifestacijski obhod po glavnih ulicah Sarajeva, in sicer v nedeljo 20. t. m.

— Spominu prof. A. Bezenška posvečena knjiga. Odbor za proslavo 80letnico prof. Antonia Bezenškega v Ljubljani vladno sporoča, da izide spominska knjiga meseca maja. Obsegala bo sedaj nad 240 strani in ne kakor prvotno javljeno 100 strani. Cena knjige je, dokler zaloga trajá, 30 Din. franko kot tiskovina po pošti na načelov dostavljen. Naročila in denar sprejema Odbor v Ljubljani, Zeljarska ulica 6.

Gospodarski značaj ljubljanskega velesejma. Minister trgovine in industrije je s svojim odlokom priznal mednarodnemu vzorčnemu velesejmu, ki se bo vršil od 30. maja do 10. junija, čisto gospodarski značaj. Isto tako je g. minister odločil, da se smatra XIV. ljubljanski velesejem kot službeno priznana razstava v smislu § 94. pravilnika za izvrševanje zakona o zaščiti inštrukcij srovnine. Nepateniran predmeti inštrukcij srovnine, razstavljeni na tem velesejmu, so s tem zavarovani s pravico pravnenja od dneva razstavljenja.

— Proslava materinskega dne v St. Vidu na Dolenjskem. V nedeljo popoldan se je vršila v St. Vidu na Dolenjskem lepa proslava materinskega dne. Šolska mladina je vpravljala predstavo »Peterkova piščalka«, ki je bila prav dobro obiskana in je navdušila gledalce. Predstavo je režirala in delno naučila učiteljica gdđ. Ivanka Traunova, ki ji gre vse priznanje.

— Kongs nabavljalnih zadrug. Od 18. do 20. t. m. bo v Sarajevu kongres nabavljalnih zadrug iz vse države. Na kongres se zbere okrog 300 delegatov. Poleg drugih prireditvev se pripravlja tudi manifestacijski obhod po glavnih ulicah Sarajeva, in sicer v nedeljo 20. t. m.

— Spominu prof. A. Bezenška posvečena knjiga. Odbor za proslavo 80letnico prof. Antonia Bezenškega v Ljubljani vladno sporoča, da izide spominska knjiga meseca maja. Obsegala bo sedaj nad 240 strani in ne kakor prvotno javljeno 100 strani. Cena knjige je, dokler zaloga trajá, 30 Din. franko kot tiskovina po pošti na načelov dostavljen. Naročila in denar sprejema Odbor v Ljubljani, Zeljarska ulica 6.

Gospodarski značaj ljubljanskega velesejma. Minister trgovine in industrije je s svojim odlokom priznal mednarodnemu vzorčnemu velesejmu, ki se bo vršil od 30. maja do 10. junija, čisto gospodarski značaj. Isto tako je g. minister odločil, da se smatra XIV. ljubljanski velesejem kot službeno priznana razstava v smislu § 94. pravilnika za izvrševanje zakona o zaščiti inštrukcij srovnine. Nepateniran predmeti inštrukcij srovnine, razstavljeni na tem velesejmu, so s tem zavarovani s pravico pravnenja od dneva razstavljenja.

— Proslava materinskega dne v St. Vidu na Dolenjskem. V nedeljo popoldan se je vršila v St. Vidu na Dolenjskem lepa proslava materinskega dne. Šolska mladina je vpravljala predstavo »Peterkova piščalka«, ki je bila prav dobro obiskana in je navdušila gledalce. Predstavo je režirala in delno naučila učiteljica gdđ. Ivanka Traunova, ki ji gre vse priznanje.

— Kongs nabavljalnih zadrug. Od 18. do 20. t. m. bo v Sarajevu kongres nabavljalnih zadrug iz vse države. Na kongres se zbere okrog 300 delegatov. Poleg drugih prireditvev se pripravlja tudi manifestacijski obhod po glavnih ulicah Sarajeva, in sicer v nedeljo 20. t. m.

— Spominu prof. A. Bezenška posvečena knjiga. Odbor za proslavo 80letnico prof. Antonia Bezenškega v Ljubljani vladno sporoča, da izide spominska knjiga meseca maja. Obsegala bo sedaj nad 240 strani in ne kakor prvotno javljeno 100 strani. Cena knjige je, dokler zaloga trajá, 30 Din. franko kot tiskovina po pošti na načelov dostavljen. Naročila in denar sprejema Odbor v Ljubljani, Zeljarska ulica 6.

nija ob 20. zvečer bo koncert »Trboveljska slavka« v hotelu Union. 3. junija ob 8. zjutraj bodo peli mladinski zbori pri šolski maši v ljubljanskem cerkvah. Ob 10. bodo nastop mladinskih pevskih zborov v dvorani hotela Uniona. Več zbor bo izvajal dve kompoziciji, nakar bodo vsi pevci skupno zapeli tri skladbe. Ob tem času bodo tudi radio-predavanja o mladinskih glasbih, mladinskih pevskih zborih, njihovem dosegnem delu in pomenu. Prav tako se bo vršilo posvetovanje vseh predvodnih mladinskih zborov. Obračamo se na javnost, društva ter korpor

Ponson du Terrail: 19
Lepa židovka
 Roman.

— No, zdaj pa že razumem.
 Ta čas sta se Raoul in Filip preoblikala v rjave volnene hlače in modre vojninske bluze ter si natakmila na glave čepice.

— Pojdova, — je dejal Filip.
 Ugasnila je svečjo, jo spravil nazaj v zep, zaprl zopet vrata in krenil dol po stopnicah. Kmalu sta bila na bregu Garonne.

— Zdaj ti pa povem svojo zgodbo do konca, — se je oglasil Filip in potegnil Raoula za seboj in caillouskim vratom. — Sara se je torej skrivala vrnila k svojem stricu in več mesecov je mirno živelna pri njem. Da, skoraj celi dve leti ni markizata niti slutila, da je Sara zopet v Bordeauxu.

— Beži no! — se je začudil Raoul.

— Kaj pa zdaj?

— Zdaj je že zopet prepričana, — je nadaljeval Filip, — da Sara sploh ni zapustila Bordeauxa. To sem spoznal noco iz njenih besed in priznam, da je že skrajni čas pripraviti se na obrambo.

— Tudi jaz mislim tako, — je pritrdiril Raoul.

— Predvsem vam moram povedati, da Sara ni moja ljubica, temveč moja žena.

— Kaj, oženili ste se z njo?

— Da. Duhovnik je naju poročil že pred dvema letoma, ker je Sara iz ljubezni do mene prestopila v katoliško vero.

— Res? Torej je vaša žena?

— Da... In tudi oče sem... Hčerkico imava že.

— Potem takem pa ne razumem, dragi bratranec, zakaj že davno niste odložili maske, — je nadaljeval Raoul.

— Ne vem, kaj hočete reči s tem.

— Sara je grofica de Blossac?

— Saj sem vam že povedal, da je.

— In v katoliško vero je prestopila?

— Seveda.

— Če bi bil na vašem mestu, bi razmerje z markizo takoj prekinil.

— In potem?

— Potem bi vse mesto obvestil o svoji ženitvi.

— Jaz pa nameravam nekaj drugega, — je odgovoril Filip.

— Kaj?

— Zaposil sem skrival v Parizu, naj me dodele ekspediciji v Ameriko in prepričan sem, da bo moja prošnja uslušana.

— Dobro.

— Skrival se vkrcam na ladjo in sele z morja pošljem poslovilno pismo.

— Kaj bo pa z vašo ženo?

— Ona odpotuje pred menoj, se staneva se na morju in tako bova izven nevarnosti.

— Tudi jaz se strinjam z vašim načrtom, ker bi tudi jaz rad odpotoval v Ameriko.

— Tem bolje; torej se odpeljeva skupaj.

— In Filip je dvignil težko bronasto kladivo, viseče na kreplki verižici, ter udaril z njim večkrat po zaprtih vratah.

— Odprlo se je okence.

— V službi pristaniškega poveljnika, — je dejal grof.

In pokazal je stražarju medaljo.

Vojak je takoj odprl vrata.

— Sta dva? — je vprašal, videč Raoula.

— Da.

Vojak ni ugovarjal in tako sta nemoteno stopila v mesto.

— Požuriva se, — je zašepetal Filip.

Krenila sta proti ulici des Bahutiers, potem sta zavila na desno v ulico Tour-de-Gassies, ki je sekala ulico des Argentiers in kmalu sta se ustavila pred visoko, mračno hišo z dvema oknoma na pročelju.

— Vašega presenečenja še ni konec. Pojdite za menoj, Raoul, — je dejal grof smeje.

Odprl je vežna vrata, ki niso bila zaklenjena.

Na visokem železnem svečniku v ozadju ozke in vlažne sobe je stala plapaloča lojeva sveča. Nekaj stopnic nizje je bil vhod v klet. Vrata so bila odprta in v klet se je prišlo po dokaj strmem, z opoko tlakovanim hodniku.

Kmalu sta bila v eni onih podzemnih katakomb, ki so ponos Bordeauxa. Neštehto stopnic in hodnikov, z oben strani polnih steklenic, se je vilo pod mestom in se stikalo na enem centralnem kraju. Ta centralna točka je bila nekakšna okrogla obokana dvorana, sredi nje se je pa dvigala piramida iz sodov.

— Kako čudno pot sva hodila! — je vzkljuknil Raoul. — Vsak pisanec bi se tu rod pomudil.

— Midva pa morava brž naprej, — mu je prigovarjal Filip. Hitela sta skozi okroglo dvorano, zavila na hodnik in prispevala v slepo ulico, ki se je končala z zidom, kjer so bili zopet nałożeni sodi.

— Ni mogoče, da bi prišla naprej, — je pripomnil Raoul.

— Mislite? — je vprašal grof de Blossac smeje.

— Seveda.

— No, boste že videli.

In Filip je stopil k ogromnemu sodu ter prijet za obroč. Pritisniti je moral na skrito prožino, kajti sod se je takoj odprl.

Raoul je stal na pragu ozkega hodnika, ki se je pojavil v sodu in vodil v steno, ki jo je smatral prej za zaprto. Ko sta vstopila, se je sod sam zaprl za njima.

Filip se je ozrl na presenečenega Raoula.

— To se vam zdi zelo čudno? — je vprašal.

— Seveda, — je odgovoril Raoul.

— Bil sem prisilen izbrati to pot, kadar sem hotel videti svojo ženo.

— Čigave pa so te k. eti. skozi katere sv. prišla?

— Samuelove.

— Jaz sem pa mislil, da ima Samuel zastavljalnico.

— Saj jo tudi ima.

— In on je torej obenem vinski trgovec?

— V Bordeauxu je vinski trgovec več ali manj vsak meščan, a očka Samuele večkrat kupui pridelek daleč naokrog.

— Oprostite, — je dejal Filip, — še nekaj bi vas rad vprašal.

— Izvo!

— Vežna vrata so bila odprta in vhod v klet tudi. Kaj ni v Bordeauxu nisi vloncilev, niti pijancev?

— Kdo pravi, da jih ni. So tu kakor povsod, toda ta vrata so se mi odprla še v zadnjem času.

— Hm, to je nekaj drugega.

— Tudi ta sveča je bila pripravljena na same.

— Zdaj pa že razumem.

— Poglejte zdaj te male stopnice.

— je dejal Filip.

In res, na koncu ozkega podzemnega rova so bile majhne stopnice.

— Tu sva tik pod Samuelovo hišo, — je nadaljeval grof de Blossac.

— In te stopnice vodijo v hišo?

— Vdelane so v steno in vodijo na ravno v Sarino sobo.

— V tisto sobo, kjer sem vajuj videj?

— Da.

Grof je krenil po stopnicah, Raoul mu je sledil. Na zadnji izmed petinštiridesetih stopnic se je ustavil.

— Zdaj, dragi bratranec, — je dejal Filip, — vas moram pa za hip pustiti samega, ker moram povedati Sari...

— Saj res.

Raoul je sedel na stopnici. V steni so se odprala nizka vrata in na pragu se je pojavil ves prestrašeni Samuel z lučjo v roki.

— Ah! — je vzkljuknil stari žid, — vstopite brž. Strašno se bojim.

— Kaj se je pa zgodilo? — je vprašal Filip.

Raoul je vstal in stopil bližje.

Samuel je zagledal mladega moža, segel mu je v roko in zajecjal:

— Enega začincnika več imamo.

— Kaj se je pa zgodilo? — je ponovil Filip svoje vprašanje.

Rdeča armada

Strokovna izobrazba častnikov — Zanimanje vojakov za tehnično delo

Vsako leto izda sovjetska rdeča armada posebno geslo. Ob koncu prve petletke je šlo njen geslo za tem, da častniki razširijo svoje politično obzorce, letos pa obseglo geslo znanost in tehniko. Organizatorji rdeče armade so prisko do spoznanja, da ne zadostuje samo politična zrelost, temveč, da morajo biti častniki tudi strokovno dobrino podkovani. Veliko važnost poslagajo na matematiko. Vse ruske visoke šole posmagajo armadi v njemem pripravljanju, da dosežejo častniki čim višjo izobrazbo.

Za pred letom dni je bilo izdano velje, da morajo dovršiti srednjo šolo vsi častniki, ki srednješolske izobrazbe še nimajo. Po dosedanjem izobrazbi so bili razdeljeni častniki v tri skupine in vsaka je dobila poseben program izpit. Tudi v vojaški literaturi ne najdemo več onega zmendenega lava za oblico dejani, kakor v prvih letih prve petletke, ki je prinesla v vojaški literaturi zelo slabe uspehe. Zanimivo je, da imajo v rdeči armadi ljudje v višjo izobrazbo take prednosti in ugodnosti, ki so jih smatrali socialisti v buržuažnih državah za socijalno krvivost.

V sovjetski armadi je uvedena dveletna vojaška služba. Vojak s fakultetom izobrazbo pa lahko že čez leto dni polaga izpit za srednjega povejimika (nižjega častnika). Če položi izpit z uspehom, ga pošlejo v rezervo. Če pa izpita ne položi, ga ponavlja čez dva meseca in če ga tudi tedaj ne položi, mora služiti dve leti. Po prvem letu se polagajo podčastniški izpiti, ob koncu drugega leta pa častniški. Kdor izpita ne položi, gre v rezervo kot podčastn.

Vidimo torej, da imajo vojaki s fakultetno izobrazbo v sovjetski armadi velike ugodnosti.

Zanimivi so tudi nekateri novejši podatki o rdeči armadi, ki jih je navajal na zadnjem kongresu komunistične stranke vojni komisar Vorovič. Trdil je, da stoji rdeča armada na višku dobre, čeprav domača proizvodnja letalskih in drugih motorjev še se. Stopnjo modernizacije rdeče armade je označil s 775 HP na moža. To je mnogo več, nego v francoski, angleški in ameriški armadi. Polovica vojakov je tehnično izvezbana. 70% vojakov zna strelijeti s strojnimi puškami. Zanimive podatke je navajal Vorovič o utrijevanju sovjetske meje od Ladoškega jezera do Črnega morja in na Daljnem vzhodu. Preliv med Baltiškim in Belim morem omogoča prehod baltiškega brodovja v Severno more. To brodovje zdaj ni več odvisno od dobre vojne Nemčije, ki straži vhod v Baltiško morje. Za varnost sovjetske meje na Dalnjem vzhodu skrbe utrdbe, podmornice in letali. S kolikim navdušenjem delajo vojaki tehnično, priča 132.000 najrazličnejših izumov v armadi.

Vorošilov se je dotaknil tudi socialistične razvrstitev rdeče armade. Delavcev je v nji 40%, kmetov 42%, delovne inteligence pa 12%. Polovica delavnikov in vojakov je včlanjena v komunistične stranki. Med častniki in podčastniki je 72% pripadnikov komunistične stranke, pri letalstvu 85%, pri motoriziranem topništvu in tankih 87 in v vojnih šolah 94. Okrog 80% častnikov ima zdaj višjo vojaško izobrazbo.

Tedanji ženin je prišel v Ljubljano z Odrave v sedanjem češkoslovaški Sleziji in je bil rojen pred 75 leti v poljski družini. Vrtnarstvo se je izučil v zdravilnici Lavori, nato se je pa izpolnjeval na Dunaju, kjer je postal najboljši prijatelj poznejšega in sedanega župnika v Ljubljani. Po mnogih letih v Štorec v Ljubljano, kjer je postal pionir našega umetnega vrtnarstva ter je z izrednim čutom za estetsko in arhitektonsko ureditev urenil mnogo naših najlepših in največjih vrtov ter nasadov. O njegovih velikih sposobnostih pričajo nasadi splošne in garnizijske bohinje, banske uprave in starejsih vil ob Bleiweisovi cesti, kjer so nasadi sedaj pravzaprav dorasli. Njemu so bile poverjene tudi vse dekoracije mestne občine, zlasti pa pri instalacijah prvih slovenskih županov Grasselija in Hribarja, saj tedaj še ni bilo mestne vrtnarstvo. Na Bleiweisovi cesti je talentirani Herzmansi pričarjal iz močvirja park in teraso okrog Zdravilnika za doma, njegov slojajno delo je pa tudi nasad okrog kraljevskega dvorca Šuvonra. Tudi vrtovi drugih starejsih vil na Bledu so njegovo delo, a za največjega umetnika, ki je premagal ogromne tehnične težave z odstranitvijo celega hribčka in napeljavo slapa, je pa park barona Borina pri Sv. Ani in pa pod Košuto pri njegovem lovskem gradcu. Tudi skroviti gaji pred dvilnico v Tržiču, v Hrastniku, v Postojni Kočevju in v Kandiji okrog bohinje pričajo, da je daneski jubilant pravi umetnik v svoji stroki. Seveda je z najboljšimi našimi pomagal tudi našemu vrtnarstvu napredku kot odbornik podružnice Šajkarskega društva.

Gospa Marija je bila po navad vsej Ljubljancanki že v mladosti izredno privlačilica cvetlic, pa se je šla izpopolnjevat v inozemstvu, da je postala prava umetnica v vezanju in aranžiraju cvetja, in danes moramo priznati, da je na tem potu dosegla tudi kot učiteljica našega ženskega vrtovca z najlepšimi uspehi. Gospa je zanimala nobene razstave cvetlic v inozemstvu zato pa njeni umetnosti odgovarja vsem modernim zahtevam, da jo občudujejo tudi slikovni umetniki. Njen bogato razvito estetsko izživljivanje se pa razen v cvetličnih aranžmanih odraža tudi v njenih zborki stare japonske umetnostne obrti, kakovrstne srečamo le pri bogatih zgodnjih inozemstva. S trudem in marljivo ter z velikimi talenti si je današnji par ustvarjal udoben dom in vrgzel dva stolna v tržnici, ki so že vsi pri lastnem klinu v solnču zakonske sreče slajša še vedno delavnemu paru jesenske dni življena v vnučku in vnučic po cvetočih vrtovih.